

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/4565/2015
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/PS/556/2014

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 14. 11. 2014 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu navrhovatele ■■■ (dále jen „Navrhovatelka“), proti instituci Česká spořitelna, a.s., IČO 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, spisová značka B 1171 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci výmazu záznamu v Bankovním registru klientských informací, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatelka se návrhem na zahájení řízení domáhá proti Instituci výmazu záznamu o existenci zesplatněného úvěru v Bankovním registru klientských informací vedeného společností CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s, IČO 261 99 696, se sídlem Na Vítězné pláni 1719/4, 140 00 Praha 4 (dále jen „BRKI“).

Finanční arbitr pro účely tohoto řízení zjistil, že Navrhovatelka a Instituce uzavřely následující smlouvy:

- a) dne 5. 9. 2001 Smlouvu o sporožirovém účtu;
- b) dne 28. 10. 2002 Dohodu o změně Smlouvy o sporožirovém účtu;
- c) dne 22. 9. 2008 Dohodu o změně Smlouvy o sporožirovém účtu na Smlouvu o účtu Osobní účet České spořitelny a poskytování souvisejících produktů a služeb, která nahradila Dohodu o změně Smlouvy o sporožirovém účtu ze dne 28. 10. 2002 (dále jen „Smlouva o účtu“);
- d) dne 2. 2. 2005 Smlouvu o poskytnutí úvěru na sporožirovém účtu (dále jen „Smlouva o kontokorentu“).

Na základě Smlouvy o účtu vede Instituce Navrhovatelce účet č. ■ (dále jen „Účet“). Podle čl. II odst. 2 Smlouvy o účtu se Instituce zavazuje přijímat na Účet vklady a platby a uskutečňovat z něj výplaty a platby. Účet, který Instituce pro Navrhovatelku vede, je proto platebním účtem podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), neboť slouží k provádění platebních transakcí podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku bez dispozičních omezení, tj. k vkladům peněžních prostředků na platební účet, výběrům peněžních prostředků z platebního účtu a převodům peněžních prostředků.

Čl. II odstavce 4 Smlouvy o účtu stanoví, že „*Ostatní práva a povinnosti smluvních stran Smlouvou výslovně neupravené se řídí platnými Všeobecnými obchodními podmínkami České spořitelny, a. s. (dále jen VOP), které jsou nedílnou součástí Smlouvy*“.

Za rozhodné znění všeobecných obchodních podmínek pro projednávaný spor považuje finanční arbitr Všeobecné obchodní podmínky platné ode dne 1. 7. 2007 (dále jen „Všeobecné podmínky“). Změnu všeobecných obchodních podmínek upravuje čl. 3 Všeobecných podmínek. Instituce nedoložila, že by následující změny všeobecných obchodních podmínek provedla v souladu s čl. 3 Všeobecných podmínek, resp. v souladu s § 94 zákona o platebním styku.

Smlouva o účtu byla do dne 31. 12. 2013 smlouvou o běžném účtu podle § 708 an. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, a ode dne 1. 1. 2014 je smlouvou o účtu podle § 2662 an. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Současně je Smlouva o účtu rámcovou smlouvou o platebních službách podle § 74 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, neboť Instituce se zavázala provádět pro Navrhovatelku platební transakce ve smlouvě předem neurčené.

Instituce je ve vztahu k Navrhovatelce poskytovatelem platebních služeb, tedy Institucí ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi. Navrhovatelka je v předmětném smluvním vztahu uživatelem platebních služeb ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi.

Vedení platebního účtu je natolik úzce spojeno s poskytováním platebních služeb, že spor z vedení platebního účtu je sporem při poskytování platebních služeb.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelkou a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb podle § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, a zároveň o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 a 3 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatelky

Navrhovatelka tvrdí, že dne 30. 4. 2014 žádala prostřednictvím společnosti GE Money Bank, a.s. o ukončení Účtu u Instituce. Výpisem z BRKI Navrhovatelka poté, co žádala o hypoteční úvěr u společnosti UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., zjistila, že je v BRKI u její osoby uveden status „*zesplatněný úvěr*“. Navrhovatelka namítá, že si nebyla vědoma, že by u jakékoli instituce měla úvěr a neplatila ho. Z výpisu z BRKI zjistila, že uvedený status vložila do BRKI Instituce, když došlo k zesplatnění úvěru ve výši 1.565 Kč

z důvodu pozdní úhrady záporného zůstatku na Účtu. S žádostí o nápravu se obrátila Navrhovatelka na ombudsmana Instituce, který její žádost zamítl.

Současně Navrhovatelka tvrdí, že od Instituce obdržela Výzvu, ve které ji Instituce vyzývá k úhradě záporného zůstatku do 2. 6. 2014. Podle názoru Navrhovatelky Instituce do BRKI vložila záznam s uvedeným statutem dne 1. 5. 2014.

Navrhovatelka tvrdí, že záporný zůstatek uhradila dne 10. 6. 2014.

5. Tvrzení Instituce

Instituce argumentuje, že Instituce předává podle smlouvy s BRKI a podle platných pravidel BRKI na měsíční bázi informace o nových kontraktech klientů a o změnách na stávajících kontraktech klientů, včetně změn v klientských údajích.

Instituce s odkazem na smlouvu mezi Institucí a BRKI a dále na Informační memorandum BRKI tvrdí, že předávaná data jsou platná vždy k ultimu daného vykazovaného měsíce a jsou bankami předávány do 10. dne měsíce následujícího. Předávání dat probíhá podle vyjádření Instituce v podobě datových vět v kumulativních souborech za banku jako celek s definovanou strukturou elektronickou formou.

Podle vyjádření instituce se definicí nepovoleného debetu podle BRKI, platné pro vykázání do BRKI, rozumí dluh, který k danému ultimu měsíce činí minimálně 500 Kč a trvá alespoň 30 dní.

Instituce dále tvrdí, že Navrhovatelku o záporném zůstatku informovala Výzvou, ve které Navrhovatelku vyzvala k zaplacení dlužné částky do 2. 6. 2014. Protože Navrhovatelka na Výzvu nereagovala, Instituce dne 4. 6. 2014 převedla v souladu s interními postupy pohledávku na evidenční účet pohledávek, o čemž informovala Navrhovatelku Předžalobní upomínkou odeslanou dne 4. 6. 2014, kterou Navrhovatelka převzala dne 10. 6. 2014. Podle technických postupů Instituce před převedením na evidenční účet pohledávek dlužné částky zesplatňuje (v případě Navrhovatelky došlo k zesplatnění dne 3. 6. 2014) a do BRKI pak Instituce tyto pohledávky vykazuje s technickým označením OU-osobní úvěr se statutem „zesplatněný“. Instituce tvrdí, že Navrhovatelka zaplatila dlužnou částku dne 11. 6. 2014.

K samotnému zápisu do BRKI Instituce tvrdí, že prvním termínem pro splacení dluhu Navrhovatelky bylo období od 1. 5. 2014 do 2. 6. 2014 (tj. do data stanoveného Výzvou z vypovězených účtů), druhým evidovaným termínem bylo datum zesplatnění, tj. 3. 6. 2014. Počet splátek uvedený ve výpisu z BRKI reflektuje tyto termíny a skutečnost, že dluh byl evidován v měsících květen a červen 2014. Vzhledem k měsíční periodicitě předávání údajů byly údaje o pohledávce za Navrhovatelkou do BRKI předány pouze jednou a to k datu 30. 6. 2014, přičemž k tomuto datu byla již pohledávka uhrazena a účet zrušen (proto fáze = Ukončený). Proto i hodnoty položek „Počet nesplacených splátek po splatnosti“ a „Suma nesplacených splátek po splatnosti“ k tomuto datu Instituce zaslala s nulovými hodnotami. Položky „Maximální počet nesplacených splátek/Počet měsíců“ a „Maximální nesplacená částka“ jsou položky kalkulované na straně BRKI z historických údajů za dobu vykazování. Instituce dále doplňuje, že údaj uvedený u položky „Nejhorší status“ neznamená, že se jedná o údaj o nejhorším statusu z celkové škály statusů, ale jedná se pouze o informaci o nejhorším statusu evidovaném u daného obchodního případu v průběhu jeho evidence v BRKI:

Podle názoru Instituce byly záznamy odeslané do BRKI v souladu s uvedenou skutečností, neboť Navrhovatelce byla za období měsíce června 2014 evidována zesplatněná pohledávka.

Zesplatněná pohledávka byla podle vyjádření Instituce evidována poté, co nedošlo k doplacení dluhu ve stanoveném termínu.

Podle vyjádření Instituce uvedených skutečností nepovažuje smírné řešení sporu za důvodné.

6. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Finanční arbitr na základě posouzení shromážděných podkladů bere za prokázané, že:

1. Navrhovatelka vypověděla Smlouvu o účtu s účinností ke dni 30. 4. 2014, to vyplývá z Žádosti Navrhovatelky o Změnu banky ze dne 28. 3. 2014;
2. zůstatek peněžních prostředků ke dni 29. 4. 2014 činil mínus 1.299,46 Kč, to vyplývá z výpisu z Účtu za měsíc duben 2014;
3. Instituce zaúčtovala dne 30. 4. 2014 k tíži Účtu položku „ceny za služby“ ve výši 158,50 Kč a položku „Úrok-debetní úrok“ ve výši 106,98 Kč, to vyplývá z výpisu z Účtu za měsíc duben 2014;
4. Instituce zaúčtovala dne 30. 4. 2014 ve prospěch Účtu položku „pohledávka-zruš.úctu“ ve výši 1.564,94 Kč, to vyplývá z výpisu z Účtu za měsíc duben 2014;
5. zůstatek peněžních prostředků na Účtu činil ke dni zrušení Účtu, tedy ke dni 30. 4. 2014, 0 Kč, to vyplývá z výpisu z Účtu za měsíc duben 2014 a z Výzvy;
6. Instituce zrušila ke dni 30. 4. 2014 Účet, to vyplývá z Výzvy;
7. Instituce vyzvala Navrhovatelku dne 1. 5. 2014 k zaplacení částky 1.564,94 Kč (dál jen „Dluh“) do dne 2. 6. 2014, to vyplývá z Výzvy;
8. Instituce vyzvala Navrhovatelku dne 4. 6. 2014 k neprodlenému zaplacení Dluhu včetně příslušenství, to vyplývá z Předžalobní upomínky;
9. Navrhovatelka Předžalobní upomínku převzala dne 10. 6. 2014, to vyplývá z dodejky;
10. Navrhovatelka Dluh zaplatila převodem peněžních prostředků z účtu č. ■■■ který pro Navrhovatelku vede společnost Equa bank, a.s., na evidenční účet Instituce č. ■■■ to vyplývá z Detailu transakce;
11. částka odpovídající Dluhu byla na evidenční účet Instituce č. ■■■ připsána dne 11. 6. 2014, to vyplývá ze Snímku obrazovky aplikace StarBANK;
12. Instituce dne 30. 6. 2014 předala do BRKI záznam o Dluhu, to vyplývá z výpisu z vnitřního systému Instituce k záznamu v BRKI č. ■■■

Podle čl. 15 Smlouvy o kontokorentu Smlouva o kontokorentu pozbývá mimo jiné účinnosti, dojde-li k vypovězení Smlouvy o účtu. Podle čl. 16 Smlouvy o kontokorentu je kontokorent splatný ke dni ukončení smluvního vztahu.

Zákon o platebním styku neupravuje povinnosti Instituce po zániku Smlouvy o účtu, na vypořádání pohledávek a dluhů ze Smlouvy o účtu se proto použijí obecná ustanovení občanského zákoníku o účtu. Podle § 2668 občanského zákoníku platí, že „[z]anikne-li závazek, vypořádá ten, kdo vede účet, bez zbytečného odkladu pohledávky a dluhy týkající se účtu, zejména provede převody peněžních prostředků z účtu uskutečněné prostřednictvím platebních prostředků a šeků použitých do dne zániku závazku, účet zruší a zůstatek peněžních prostředků vyplatí majiteli účtu“.

Podle čl. 16.6 Všeobecných podmínek „Vypořádání vzájemných pohledávek“ platí, že „[p]řed ukončením účinnosti smlouvy o účtu a v případě uvedeném v bodu 16.2 VOP neprodleně po ukončení účinnosti smlouvy o účtu jsou Klient - majitel Účtu a Banka povinni vypořádat své vzájemné pohledávky a závazky z ní vyplývající. Tím není dotčeno právo Banky na úhradu pohledávek vzniklých za trvání smluvního vztahu, o nichž se Banka dozvěděla po skončení účinnosti smlouvy o účtu. Klient - majitel Účtu vrátí Bance všechny platné platební instrumenty vydané k Účtu, Banka zruší veškeré produkty související s Účtem. Klient - majitel Účtu a Banka řádně vypořádají veškeré vzájemné závazky z takových produktů vyplývající.“

Finanční arbitr zjistil, že v souladu s čl. 15 Smlouvy o kontokorentu pozbyla Smlouva o kontokorentu účinnosti ke dni 30. 4. 2014, čímž vznikl na Účtu nepovolený záporný zůstatek peněžních prostředků ve výši Dluhu.

Finanční arbitr dále zjistil, že Instituce v souladu s § 2668 občanského zákoníku a čl. 16.6 Všeobecných podmínek vypořádala vzájemné pohledávky a závazky (v tomto případě tedy nepovolený záporný zůstatek) tak, že na Účet zaúčtovala ke dni 30. 4. 2014 položku s názvem „pohledávka-zruš.úctu“ ve výši 1.564,94 Kč, pohledávku převedla na evidenční účet a následně Účet téhož dne zrušila.

Závazek zaplatit Dluh, který vyplynul z vypořádaného zrušeného Účtu, neměl stanovenou splatnost a byl v souladu s § 1958 občanského zákoníku splatný na výzvu věřitele, tedy Instituce. Podle § 1968 občanského zákoníku platí, že „[d]lužník, který svůj dluh řádně a včas neplní, je v prodlení“. Protože Navrhovatelka nezaplatila Dluh ve lhůtě stanovené Institucí, tedy do dne 2. 6. 2014, dostala se do prodlení.

Podle § 1957 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[p]lní-li dlužník peněžitý dluh prostřednictvím poskytovatele platebních služeb, je dluh splněn připsáním peněžní částky na účet poskytovatele platebních služeb věřitele“. Protože byla částka odpovídající Dluhu včetně příslušenství připsána na účet Instituce dne 11. 6. 2014, byla Navrhovatelka v prodlení ode dne 3. 6. 2014 do dne 10. 6. 2014.

Pokud jde o sporný záznam v BRKI, finanční arbitr má za prokázané, že obsahuje následující informace, neboť to vyplývá z Výpisu z BRKI:

1. typ kontraktu: „osobní úvěr“;
2. fáze: „ukončený“;
3. datum zahájení: „1. 5. 2014“;
4. datum ukončení: „30. 6. 2014“;
5. CCB kód: „■“;
6. kód operace: „■“;
7. finanční instituce: „Česká spořitelna, a.s.“;
8. způsob platby: „převod z běžného účtu“;
9. celková částka úvěru: „1.565 Kč“;
10. počet splátek: „2“;
11. periodicita: „měsíční splátky“;
12. výše následující splátky: „0“;
13. výše měsíční splátky: „1565“;
14. zbývající jistina: „0“;
15. datum poslední platby: „11. 6. 2014“;
16. počet nesplacených splátek po splatnosti: „0“;
17. maximální počet nesplacených splátek po splatnosti/počet měsíců: „0“;
18. maximální nesplacená částka: „0“;

19. nejhorší status: „zesplatněný úvěr“;
20. datum nejhoršího statusu: „30. 6. 2014“;
21. k měsíci červnu 2014 byly do BRKI zapsány následující údaje:
 - a) Status: „Zesplatněný úvěr“;
 - b) Počet nespl.splátek: „0“;
 - c) Dny po splatnosti: „0“;
 - d) Nesplacená částka po splatnosti: „0“;
 - e) Suma zbývajících splátek: „0“.

BRKI je zřízen a údaje jsou do něj zapisovány na základě § 38a odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), který stanoví, že „V rámci plnění povinnosti postupovat při výkonu své činnosti obezřetně se banky a pobočky zahraničních bank mohou vzájemně informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů, a to i prostřednictvím právnické osoby, která není bankou.“

Z úřední činnosti je finančnímu arbitrovi známo, že do BRKI je zapisován dluh, který činí minimálně 500 Kč a trvá alespoň 30 dní.

Prodlení Navrhovatelky se zaplacením Dluhu trvalo ode dne 3. 6. 2014, kdy došlo k zesplatnění Dluhu, do dne 10. 6. 2014, kdy byla částka odpovídající Dluhu připsána na účet Instituce. Samotný Dluh existoval již ode dne 1. 5. 2014 a z tohoto důvodu splnil Dluh ke dni zápisu do BRKI, tedy ke dni 30. 6. 2014, podmínky pro zápis do BRKI.

Finanční arbitr současně dospěl k závěru, že záznam ve Výpisu z BRKI je v souladu se zjištěným skutkovým stavem a že Instituce tak v souladu s § 38a odst. 1 zákona o bankách informovala BRKI pravdivě.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 22. 4. 2015

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr